

**Staropolska Akademia Nauk Stosowanych
w Kielcach
Instytut Nauk Ekonomicznych**

**Zasady przygotowywania licencjackich
projektów dyplomowych na kierunku:
EKONOMIA, FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ,
MARKETING I BIZNES ELEKTRONICZNY,
ZARZĄDZANIE
o profilu praktycznym**

**Od roku akademickiego
2022/2023**

§ 1 Postanowienia ogólne

1. Podstawowe zagadnienia dotyczące przygotowywania projektów dyplomowych licencjackich¹ zostały określone w *Rozdziale VIII. PRACA DYPLOMOWA Regulaminu Studiów Staropolskiej Akademii Nauk Stosowanych w Kielcach*.
2. Zalecenia dotyczące przygotowywania projektów dyplomowych licencjackich odnoszą się do kierunku **EKONOMIA, FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ, MARKETING I BIZNES ELEKTRONICZNY, ZARZĄDZANIE** Określają one zarówno wymogi formalne, jak i merytoryczne stawiane projektom dyplomowym.

§ 2 Charakter projektu dyplomowego

1. Projekt dyplomowy powinien mieć charakter analityczny/badawczy i/lub wdrożeniowy (projekt taki musi cechować się wydzieloną w strukturze projektu **częścią empiryczną** stanowiącą pokłosie przeprowadzonych przez studenta **badania własnych**).
2. Projekt dyplomowy powinien umożliwić studentowi wykazanie się nabytą w czasie studiów **praktyczną wiedzą** z zakresu wybranego tematu, umiejętnością poszukiwania źródeł, naukowego ujmowania tematu, logicznego łączenia zdobytych wiadomości i posługiwania się nimi w praktyce, oceny analizowanych problemów oraz samodzielnego i krytycznego myślenia.
3. Projekt powinien zawierać – istotne z punktu widzenia realizowanej problematyki – **wnioski o charakterze praktycznym** (postulaty/rekomendacje).
4. Projekt dyplomowy powinien wykazywać przygotowanie autora do korzystania zarówno ze źródeł pierwotnych, jak i wtórnych.
5. Projekt powinien charakteryzować się utylitarnym podejściem do rozwiązania konkretnego praktycznego problemu.
6. Projekt może mieć formę raportu badawczego, który analizuje określony problem występujący w sektorze publicznym, w przedsiębiorstwach/organizacjach o charakterze ekonomicznym, finansowym, zarządczym (projekt analityczny) lub biznes plan lub plan marketingowy (projekt wdrożeniowy). Badania mogą być przeprowadzone w oparciu o narzędzia badawcze właściwe naukom społecznym np. ankietę, kwestionariusz wywiadu lub z zastosowaniem metody analizy dokumentów i innych materiałów źródłowych.
7. Projekt dyplomowy powinien skutkować przede wszystkim osiągnięciem przez studenta, praktycznych umiejętności z zakresu analizy i syntezy problemów ekonomicznych, zarządczych, gospodarczych i biznesowych.

§ 3 Temat projektu dyplomowego

1. Zakres tematyczny projektu dyplomowego powinien być dostosowany do możliwości jego realizacji w terminach wyznaczonych w *Regulaminie Studiów Staropolskiej Szkoły Wyższej* oraz umożliwiać osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla projektów dyplomowych.
2. Temat projektu dyplomowego powinien być zgodny z **kierunkiem studiów** oraz wybraną przez studenta **specjalnością** oraz **praktycznym profilem kształcenia**.
3. Podczas ustalania tematu projektu należy uwzględnić:
 - a) **zainteresowania** oraz **doświadczenie zawodowe** osoby przygotowującej projekt,

¹ Dalej określane jako: *projekt dyplomowy*.

- b) **kwalfikacje zawodowe** oraz **dorobek naukowy** promotora projektu,
 - c) dostępność źródeł pierwotnych i wtórnych.
4. Temat projektu powinien być precyzyjnie określony (z uwzględnieniem aspektu właściwości przedmiotowych, podmiotowych, geograficznych i temporalnych).
 5. Wybór tematu projektu dyplomowego jest dokonywany wspólnie przez promotora i dyplomanta w trakcie pierwszego semestru seminarium dyplomowego.
 6. Wybierając temat projektu, należy uwzględnić możliwość dostępu do informacji. Należy wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin i wykazywać się pracą własną, np. jeżeli prezentuje się statystyki zaczerpnięte z GUS, to należy obliczyć dynamikę określonych zjawisk. Jeżeli prezentuje się dane dotyczące dwóch podmiotów można sporządzić tabelę porównawczą, wybrać kryteria porównania i zmodyfikować formę prezentacji tych informacji, aby w lepszy sposób umożliwić porównanie badanych obiektów, czy zjawisk.
 7. Promotor ma obowiązek przekazać Dyrektorowi Instytutu do akceptacji listę tematów projektów dyplomowych przed zakończeniem pierwszego semestru seminarium (wg wzoru zamieszczonego w **Załączniku 1**).
 8. W semestrze letnim możliwa jest zmiana zaakceptowanego przez Dyrektora Instytutu tematu projektu dyplomowego – modyfikacja taka wymaga uzyskania zgody promotora, a także akceptacji Dyrektora Instytutu.

§ 4

Struktura projektu dyplomowego

1. W skład projektu dyplomowego wchodzi następujące części:
 - a) Strona tytułowa.
 - b) Spis treści.
 - c) Streszczenie projektu przygotowane w języku polskim i obcym.
 - d) Wstęp zawierający:
 - wprowadzenie do podejmowanego zagadnienia (ok. ½ strony),
 - uzasadnienie podjęcia tematu,
 - wskazanie celu projektu,
 - postawienie pytania/pytań badawczych,
 - postawienie hipotezy badawczej,
 - opis zastosowanych metod i technik badawczych,
 - opis struktury projektu,
 - krótki opis wykorzystanych źródeł do przygotowania teoretycznej części projektu dyplomowego.
 - e) Część teoretyczną – stanowiącą ok. 20-30% całości projektu. Teoretyczna część projektu powinna składać się z jednego rozdziału z min. 3 podrozdziałami.
 - f) Część empiryczną – przedstawiającą metodykę badania oraz wyniki procesu badawczego (analizy, zestawienia, schematy, zdjęcia, wykresy itp.). Zaleca się, aby część empiryczna składała się z min. 3 podrozdziałów.
 - g) Wnioski wynikające z przeprowadzonych badań oraz rekomendacje.
 - h) Zakończenie zawierające odniesienie do części teoretycznej oraz empirycznej (synteza uzyskanych wyników). W zakończeniu należy odwołać się do postawionej hipotezy badawczej i wskazać, czy została potwierdzona czy odrzucona wraz z uzasadnieniem, a także odpowiedzieć na postawione pytania badawcze.
 - i) Bibliografia – z podziałem na: monografie naukowe, artykuły w czasopismach naukowych, akty prawne, źródła internetowe oraz inne źródła. Wykaz źródeł musi być ułożony w porządku alfabetycznym, o którym decyduje pierwsza litera nazwiska autora.

- j) Spis opracowań graficznych.
 - k) Załączniki (jeśli w projekcie zostały umieszczone).
2. Podczas tworzenia struktury projektu dyplomowego należy kierować się czterema zasadami:
- a) kompletności (uwzględnienie w projekcie dyplomowym wszystkich ważnych elementów i unikanie zagadnień zbędnych),
 - b) podporządkowania (obie części projektu powinny być podporządkowane sformułowanemu tematowi i przyjętej koncepcji rozwiązania wybranego problemu badawczego; obie części projektu muszą stanowić spójną i logiczną całość),
 - c) wyłączości (każde zagadnienie powinno być w sposób logiczny i całościowy przedstawione w określonej części projektu wyłącznie jeden raz; wykluczyć należy możliwość powtórzeń tej samej treści w różnych miejscach projektu),
 - d) proporcjonalności (część empiryczna projektu powinna stanowić ok 70-80% całości)
3. Podział projektu dyplomowego na część teoretyczną i empiryczną powinien uwzględniać następujące zasady:
- a) poszczególne części mają odzwierciedlać podział treści projektu, czyli ostatecznie i szczegółowo porządkować tę treść,
 - b) tytuły poszczególnych części powinny możliwie szczegółowo informować o ich treści,
 - c) tytuł określonej części projektu nie może stanowić powtórzenia tematu projektu dyplomowego, zaś tytuł podrozdziału nie powinien być tożsamy z tytułem rozdziału.
4. Projekt dyplomowy powinien potwierdzać praktyczne umiejętności studenta w zakresie przeprowadzania badań empirycznych oraz opracowywania zgromadzonego materiału. Autor projektu dyplomowego musi wykazać się, w szczególności, wiedzą i umiejętnościami z zakresu:
- a) wyszukiwania różnych źródeł informacji,
 - b) wyselekcjonowania wiarygodnych i obiektywnych danych,
 - c) uporządkowania pozyskanych danych,
 - d) skonstruowania narzędzi badawczych,
 - e) wykorzystania odpowiednich metod badawczych,
 - f) wnioskowania i formułowania rekomendacji z przeprowadzonych badań,
 - g) opracowania i zaprezentowania zgromadzonego materiału.

§ 5

Wymogi techniczne i edytorskie stawiane projektom dyplomowym

- a) Projekt dyplomowy ma formę wydruku komputerowego na papierze formatu A4, napisanego w edytorze tekstu czcionką Times New Roman (rozmiar 12 pkt.), z zachowaniem jednakowych odstępów pomiędzy wierszami (1,5 pkt.).
- b) Tytuły rozdziałów i im równoważnych części (m.in. wstępu, zakończenia, bibliografii) powinny być napisane czcionką Times New Roman (rozmiar 16), zaś tytuły podrozdziałów czcionką Times New Roman – rozmiar 14.
- c) W projekcie należy zastosować jednakowe marginesy: lewy 3 cm, prawy 2 cm, górny i dolny 2,5 cm.
- d) W projekcie należy stosować akapity w myśl zasady: „nowa myśl – nowy akapit”. Każdy akapit powinien się rozpoczynać od wcięcia (1,25 pkt.).
- e) Treść projektu musi zostać wyjustowana (wyrównanie tekstu do obu marginesów).
- f) Tekst projektu dyplomowego powinien być rzetelnie udokumentowany. W tym celu należy stosować przypisy dolne, z zachowaniem numeracji ciągłej, oznaczając je kolejnymi cyframi arabskimi. Numer przypisu w tekście zasadniczym może być umieszczony w każdym miejscu zdania przed znakiem interpunkcyjnym (wyjątkiem

od tej zasady jest umieszczanie numeru przypisu w tekście głównym po cudzysłowach, wykrzyknikach oraz pytajnikach). Przypisy powinny być zapisane czcionką Times New Roman (rozmiar 10 pkt.). Między poszczególnymi wierszami przypisów należy zastosować odstęp 1,0 pkt. W projektach dyplomowych można stosować następujące typy przypisów:

- i. przypis bibliograficzny zwykły (dokumentujący źródło pochodzenia informacji, poglądów lub danych przedstawionych w projekcie),
- ii. bibliograficzny rozszerzony (poza wskazaniem źródła, jest w nim dodatkowo zawarte jego omówienie lub cytaty cudzych poglądów),
- iii. polemiczny (przypis bibliograficzny rozszerzony zawierający uwagi krytyczne lub polemikę ze stanowiskiem przytaczanym w tekście zasadniczym),
- iv. dygresyjny (umożliwiający przedstawienie uwag znajdujących się na marginesie analizowanego w tekście głównym zagadnienia bez zakłócenia struktury głównej wypowiedzi),
- v. słownikowy (definiujący wykorzystane w projekcie pojęcia),
- vi. odsyłający (kierujący czytelnika do innych fragmentów projektu).

Szczegółowe zasady sporządzania przypisów przedstawiono w **Załączniku 3**.

- g) Każdy rozdział i inna odpowiadająca mu część projektu powinna rozpoczynać się od nowej strony.
- h) Tabele, wykresy, rysunki, itp. w całym projekcie powinny być opisywane w jednolity sposób (zob. **Załącznik 2**). Nad tabelą, wykresem, rysunkiem, itp. należy podać numer (zapisany cyframi arabskimi) oraz jej/jego tytuł. Pod tabelą, wykresem, rysunkiem, itp. trzeba wskazać źródło (opisane wg tych samych zasad, co przypisy dolne). Każda/y tabela, rysunek, wykres, itp. powinien być poprzedzona/y wskazaniem w tekście – w jakim celu został/a zamieszczona/y – wraz z odniesieniem do podanego numeru.
- i) Rozmiar projektu dyplomowego powinien być zdeterminowany wyczerpującym opracowaniem tematu. Należy przyjąć, że optymalna objętość projektu dyplomowego (rozumiana jako wstęp, część teoretyczna, część empiryczna, wnioski i rekomendacje, zakończenie) wynosi 25-50 stron.
- j) Liczba pozycji źródeł wykazanych w Bibliografii, wykorzystanych w projekcie dyplomowym, **nie powinna być mniejsza niż 10. Zaleca się, aby student wykorzystał również literaturę obcojęzyczną.** Podstawa źródłowa projektu powinna być zróżnicowana (zawierać zarówno źródła pierwotne – tj. akty normatywne, dokumenty, jak i wtórne – tj. monografie, artykuły naukowe, źródła internetowe). Autor na potrzeby projektu powinien wykorzystywać zarówno najnowsze pozycje wydawnicze, jak też – w uzasadnionych przypadkach – literaturę z lat wcześniejszych. W bibliografii stosujemy numerowanie ciągłe.
- k) W projekcie dyplomowym **nie należy** używać czasowników w pierwszej osobie liczby pojedynczej (ja) oraz czasowników w pierwszej osobie liczby mnogiej (my). Wskazane jest zastosowanie odpowiednich – **bezosobowych** – form czasowników (np. stwierdzono, ustalono, przedstawiono, zbadano).
- l) Projekt musi być opatrzony adnotacją promotora o jej przyjęciu (oznaczającą potwierdzenie spełniania wymagań stawianych projektom dyplomowym i dopuszczenie do obrony).

§ 6 Plagiat

1. Projekt dyplomowy musi być wykonany samodzielnie przez studenta, pod kierunkiem promotora i nie może nosić cech plagiatu.

2. Niedopuszczalne jest zbyt długie cytowanie i nadmierne wykorzystywanie jednego źródła, pracy jednego autora.
3. Zabronione jest wykorzystywanie (także, ze zmianami redakcyjnymi) cudzych tekstów bez wskazania źródła.
4. Obowiązkiem nauczycieli akademickich prowadzących seminaria projektowe jest omówienie zasad korzystania z literatury oraz prac osób trzecich, a także poinformowanie seminarzystów o konsekwencjach naruszenia praw autorskich podczas przygotowywania projektów dyplomowych.

§ 7 Postanowienia końcowe

1. Powyższe zalecenia dotyczące przygotowywania projektów dyplomowych obowiązują od dnia 1 października 2022 roku.
2. Zobowiązuje się nauczycieli akademickich prowadzących seminaria projektowe do zapoznania studentów z treścią niniejszych zaleceń.

Załączniki:

1. Wzór wykazu seminariów dyplomowych licencjackich.
2. Wzory tabel, wykresów, rysunków.
3. Przykłady opisu bibliograficznego źródeł wykorzystanych w projekcie dyplomowym.

Załącznik 1

Staropolska Akademia Nauk Stosowanych w Kielcach

Instytut Nauk Ekonomicznych

Promotor:

Seminarium dyplomowe licencjackie w roku akademickim.....

Lp.	Imię	Nazwisko	Nr albumu	Tytuł projektu
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				

.....

Podpis promotora

Załącznik 2

Wzory tabel, wykresów, rysunków

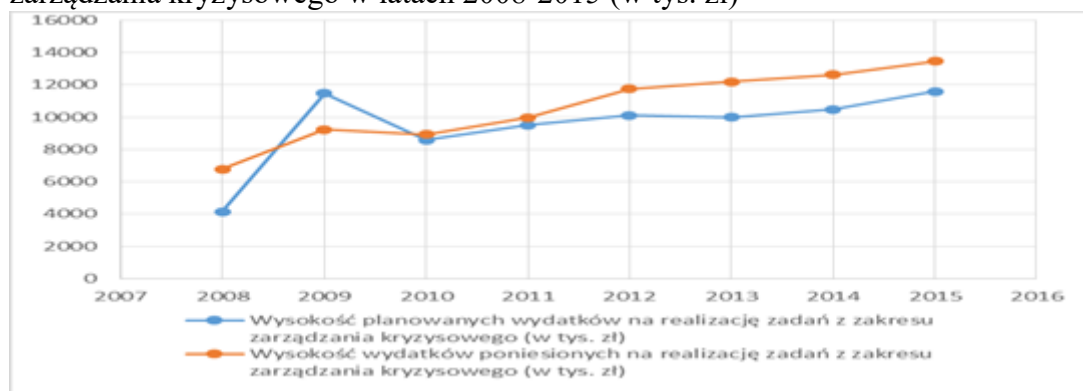
W przypadku tabel, wykresów, rysunków, opis ich powinien wyglądać następująco:

Tabela 1. Wysokość wydatków zaplanowanych i poniesionych na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w budżetach województw w 2008 roku (czcionka 12, odstępy na 1 wiersz)

Województwo	Wysokość planowanych wydatków na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego (w tys. zł)	Wysokość wydatków poniesionych na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego (w tys. zł)
Dolnośląskie	129	129
Kujawsko-pomorskie	541	569
Lubelskie	52	52
Lubuskie	357	357
Łódzkie	202	123
Małopolskie	100	96
Opolskie	55	55
Podkarpackie	97	79
Podlaskie	50	50
Pomorskie	200	196
Śląskie	247	606
Świętokrzyskie	250	227
Warmińsko-mazurskie	456	515
Wielkopolskie	680	673
Zachodnio-pomorskie	83	77
Ogółem	3499	3 804

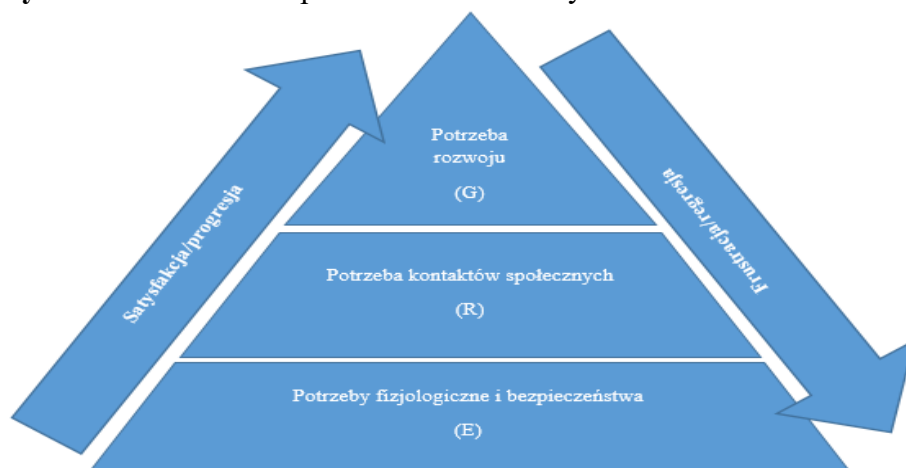
Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Ustawa budżetowa na rok 2008 z dnia 23 stycznia 2008 roku*, Dz. U. 2008, nr 19, poz. 117 oraz *Sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku*, t. II, Rada Ministrów, Warszawa 2009. (źródła – czcionka 10, odstępy na 1 wiersz).

Wykres 1. Wysokość wydatków zaplanowanych i poniesionych na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w latach 2008-2015 (w tys. zł)

Źródło: G. Wilk-Jakubowski, *Finansowanie systemu zarządzania kryzysowego w Polsce*, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie” 2017, t. XVIII, z. 5, cz. III, s. 242.

Rysunek 2. Hierarchia potrzeb ludzkich Clayтона Alderfera

Źródło: opracowanie własne na podstawie: R.W. Griffin, *Podstawy zarządzania organizacjami*, PWN, Warszawa 2001, s. 463.

Załącznik 3

Przykłady pełnego opisu bibliograficznego źródeł wykorzystanych w projekcie dyplomowym:

- monografia:

A. Kuchciński, *Fundusze pożyczkowe w finansowaniu działalności MSP*, Wydawnictwo Społecznej Akademii Nauk, Łódź-Warszawa 2017, s. 43.

- rozdział w monografii redagowanej:

A. Szyguła, *Factoring jako źródło finansowania krótkoterminowych należności przedsiębiorstw*, [w:] *Finansowanie działalności przedsiębiorstw – teoria i praktyka*, red. A. Kuchciński, Wydawnictwo Nauka & Wiedza, Kielce 2020, s. 79-80.

- artykuł w czasopiśmie naukowym lub publicystycznym:

G. Wilk-Jakubowski, *Evolution of the Normative Framework of the Crisis management system in the third Polish Republic*, “Public administration and regional development” 2018, Vol. 1(XIV), s. 148.

- artykuł w Internecie:

R. Szewczyk, *Prawdziwe oblicze długu publicznego*, <http://www.szewczyk.net.pl/wp-content/uploads/2019/01/ObliczedluguPTEOwskiak.pdf>, dostęp z 2.07.2011r.

- akt prawny:

Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, Dz. U. nr 89, poz. 590, art. 1.

- dokument archiwalny:

Archiwum Akt Nowych w Warszawie (AAN), Ministerstwo Spraw Zagranicznych (MSZ), sygnatura (sygn.) 3322, k. 453.

Przykłady zastosowania przypisów w projekcie dyplomowym:

1. A. Kuchciński, *Fundusze pożyczkowe w finansowaniu działalności MSP*, Wydawnictwo Społecznej Akademii Nauk, Łódź-Warszawa 2017, s. 43. [podajemy pełny opis, gdyż źródło to cytujemy po raz pierwszy].

2. Tamże. [odwołujemy się do tej samej strony źródła podanego w poprzedzającym przypisie].

3. Tamże, s. 23. [odwołujemy się do innej strony powyżej podanego źródła].

4. A. Szyguła, *Factoring jako źródło finansowania krótkoterminowych należności przedsiębiorstw*, [w:] *Finansowanie działalności przedsiębiorstw – teoria i praktyka*, red. A. Kuchciński, Wydawnictwo Nauka & Wiedza, Kielce 2020, s. 79-80. [rozdział z monografii redagowanej przywołany po raz pierwszy, stąd pełny opis].

5. G. Wilk-Jakubowski, *Evolution of the Normative Framework of the Crisis management*

system in the third Polish Republic, “Public administration and regional development” 2018, Vol. 1(XIV), s. 148. [przypis artykułu naukowego z czasopisma; pełny opis, gdyż odwołujemy się do tego źródła po raz pierwszy].

7. A. Szyguła, *Factoring jako...*, s. 80. [skrótowy opis bibliograficzny, gdyż korzystano już z tego rozdziału zawartego w monografii redagowanej].

8. Archiwum Akt Nowych w Warszawie (AAN), Ministerstwo Spraw Zagranicznych (MSZ), sygnatura (sygn.) 3322, k. 453. [Opis dokumentu archiwalnego cytowanego po raz pierwszy].

9. Tamże. [odwołujemy się do tej samej strony źródła podanego w poprzedzającym przypisie].

10. A. Kuchciński, *Fundusze pożyczkowe...*, s. 79. [skrótowy opis bibliograficzny, gdyż korzystano już z tego źródła].

11. G. Wilk-Jakubowski, *Evolution of the Normative Framework...*, s. 73. [skrótowy opis bibliograficzny, gdyż korzystano już z tego artykułu w czasopiśmie naukowym].

12. AAN, MSZ, sygn. 4432, k. 2. [zastosowanie skrótów zasygnalizowanych w przypisie 8].

**STAROPOLSKA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
W KIELCACH**

FILIA W

INSTYTUT NAUK EKONOMICZNYCH

Kierunek:

Specjalność:

IMIĘ NAZWISKO

Nr albumu: ...

TYTUŁ PROJEKTU

Projekt dyplomowy opracowany pod kierunkiem

.....

2023

SPIS TREŚCI

STRESZCZENIE PROJEKTU

PROJECT SUMMARY

WSTĘP

I. CZĘŚĆ TEORETYCZNA

Tytuł rozdziału

1.1. Tytuł podrozdziału

1.2. Tytuł podrozdziału

1.3. Tytuł podrozdziału

II. CZĘŚĆ EMPIRYCZNA

Tytuł rozdziału

2.1. Tytuł podrozdziału

2.2. Tytuł podrozdziału

2.3. Tytuł podrozdziału

2.4. Tytuł podrozdziału

III. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

ZAKOŃCZENIE

Bibliografia

Spis opracowań graficznych

Załączniki